

XXIV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Si 27:30- 28,7 /33-9/)

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Vihkamine ja viha – needki on jälkused, ainult patune hoiab neist kinni. Kättemaksjaile maksab Jumal kätte, ega unusta tema patte. Anna andeks oma ligimesele, kes on sulle liiga teinud, siis kustutab Issand sinu patud su palve peale. Sest inimene peab viha teise peale, aga Issandalt anub pääsemist. Ta on halastamatu inimese vastu, kes on tema sarnane, kuid palub oma pattude pärast. Kui tema, kes ta on ihulik, on täis vihkamist, kes küll annaks andeks tema patud? Mõtle lõpule ja lakka vaenutsemast, pea meeles kaduvikku ja surma ning pea käske. Pea käske ja ära vihka oma ligimest, meenuta Kõigekõrgema lepingut ja andesta süüteod.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 103:1-2. 3-4. 9-10. 11-12.)

R: Issand on armuline ja halastaja.

Kiida, mu hing, Issandat
ja kõik, mis minu sees on, tema püha nime.

Kiida, mu hing, Issandat,
ja ära unusta kõiki tema heategusid.

R:

Tema annab sulle andeks kogu su ülekohtu,
teeb sind terveks kõikidest haigustest.

Ta päästab sinu elu hukatusest,
kroonib sind helduse ja halastusega.

R:

Tema ei riidle lõputa,
tema viha ei kesta igavesti.

Tema ei tee meile meie pattude järgi
ega tasu meile kätte meie ülekohut mööda.

R:

Nii kõrgel kui taevas on maa kohal,

nõnda suur on Issanda heldus neile, kes teda kardavad.

Nii kaugel kui koit on loojangust,
nii kaugele viib ta meist meie patud.

R:

(Teine lugemine Ro 14:7-9)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, keegi ei ela meist iseendale ja keegi ei sure iseendale, sest kui me elame, siis me elame Issandale, ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Kas me nüüd elame või sureme – oleme ikka Issanda päralt. Sest Issand on surnud ja ellu ärganud, ning saanud Issandaks nii elavate kui surnute üle.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 13:34)

Halleluuja. Uue käsu ma annan teile, ütleb Issand,
et te armastaksite mind, nõnda nagu mina teid olen armastanud. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 18:21-35)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal astus Peetrus Jeesuse juurde ning ütles: “Issand, kui mitu korda võib minu vend eksida minu vastu, nii et mina peaksin temale andeks andma? Kas on küllalt seitsmest korrast?” Jeesus ütles talle: “Ei, mitte seitse korda, vaid kasvõi seitskümmend seitse korda.

Seepärast on taevariik kuninga sarnane, kes nõudis oma sulastelt selgust nende arvepidamise kohta. Ja kui ta hakkas aru pärima, toodi tema ette üks sulane, kes oli talle kümme tuhat talenti võlgu. Ja kui temal ei olnud tagasi maksta, käskis tema isand müüa tema ja ta naise, tema lapsed ja kõik, mis tal oli, ning maksta.

Siis heitis sulane maha tema jalgade ette, palus teda ning ütles: “Ole ometi minuga kannatlik ja ma maksan sulle kõik tagasi!” Ja isandal läks meel haledaks oma sulase pärast, ning ta laskis tal minna ja kustutas tema võla.

Aga kui see sulane oli välja läinud, leidis ta ühe teise sulase, kes oli talle võlgu sada teenarit. Ja ta haaras temast kinni, kägistas teda ning ütles: “Maksa mulle oma võlg ära!” Aga teine sulane heitis

maha ja palus teda: “Kannata veel, küll ma tasun sulle oma võla!” Kuid tema ei tahtnud ning laskis teise sulase vangi heita, kuni tema kõik ära maksab.

Kui nüüd teised sulased nägid, mis juhtus, panid nad seda väga pahaks ja nad tulid ning rääkisid oma isandale kõigest, mis oli sündinud. Siis kutsus isand selle sulase enda juurde ning ütles talle: “Sina halb sulane! Kogu sinu võla ma andsin sulle andeks, sellepärast et sa mind palusid. Eks pidanud siis sinagi halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale halastasin.” Ja isand laskis tema oma vihas vangi heita, kuni ta maksab ära kogu oma võla. Nii teeb minu taevane Isa ka teile, kui te ei anna kogu südamest andeks oma vennale.”
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, selleks, et kellelegi midagi laenata, peab endal olema mida laenata – see tähendab, peab olema midagi, mida on harjutud omaks pidama. Ja kui me võtame kelleltki midagi võlgu, siis peavad selle tehingu piirid olema mõlemale poolele selged – kes on võlausaldaja ja kes on võlgnik, kes on mida laenanud ja missugustel tingimustel peab ta selle tagasi maksma. Enamasti on lepingus veel ka peenikeses kirjas ära toodud lisaklauslid juhuks, kui võlga kokkulepitud ajaks tagasi ei maksta.

Jumal on aga igale inimesele andnud päris omaks ainult minateadvuse, vaba tahte ja mõistuse. Muuhulgas annavad need meile vahendid tunda ära, et me ei ole ennast ise loonud, et me oleme oma olemasolu oma Loojale võlgu.

Muidugi jah, vaba tahe... Kas inimesel jätkub mõistust seda võlga endale teadvustada ja tõsiselt võtta?

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, võlg Jumala ees on tõsine asi, kuid vahel võib ka huumor meid juhatada selle paremale mõistmisele. Huumor põhineb suures osas iroonial, retoorilisel stiilivõttel, milles öeldud sõnad tähendavad tegelikult vastupidist sellele, kuidas nad kõlavad. Näiteks kui rumalale küsimusele antakse rumal vastus, vastuse rumalus paisutatakse aga nii suureks, et küsija saab lõpuks oma veast aru ja tal hakkal hakkab piinlik.

Ka Peetruse küsimust tänasest evangeeliumist ei saa pidada eriti targaks: mitu korda võib minu vend eksida minu vastu, nii et mina peaksin temale andeks andma? Kas on küllalt seitsmest korrast?"... No andke andeks, juba seitse korda on liiga palju... Iga natuke kauem siin maailmas elanud inimene on pidanud veenduma, kuidas karistamatus ainult süvendab inimese jultumust kõikidest piiridest üle astuda, kuni ta jõuab välja otseste kuritegudeni. Nagu öeldakse: kui sa petad mind üks kord, häbi sulle; kui sa petad mind teist korda, häbi mulle!

Sellepärast vastabki Jeesus: "Mitte seitse korda, vaid kasvõi seitsekümmend seitse korda". Seda vastust ei saa võtta päris surmtõsiselt, sest kohe seejärel jutustab Jeesus loo kuningast ja tema südametust sulasest. Kas panite tähele, et selles loos on kaks mõtteliini?

Vaadelgem esmalt kuninga käitumist: tema annab andeks ainult üks kord, annab andeks ja jälgib, mida on sulane sellest õppinud. Kui ta saab teada, et too sulane on praktiliselt otsekohe teinud sama süüteo kui see, mille ta ise äsja andeks sai, siis järgneb karistus viibimata – ei mingit andeksandmist enam, ei seitset kordagi, rääkimata seitsmekümne seitsmest. Ja kas pole andeksandmise juures kordade arv üldse kõige mõttetum mõõt, mille järgi otsustada?

Teine mõtteliin puudutab seda, missugune on inimese meelevald Jumala meelevalda raamides. Nagu Jeesus on sellele teisel viidanud: "Igaüks, kes oma venna peale vihastab, peab minema kohtu alla, kes aga oma vennale ütleb: "Tola!", peab minema ülemkohtu alla, kes aga ütleb: "Sina jäle!", see tähendab mitteinimene, väärtusetu lollpea, see peab minema tulepõrgusse..." (Mt 5:22) Niisiis ei ole inimene inimesele vahend, vaid samasugune subjekt nagu ta ise; inimestel ei ole üksteise üle neid õigusi, mis on Loojal kogu inimkonna üle.

Armsad õed ja vennad, me palvetame meieisa palves: anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele. Meie võlg Jumala ees on aga tegelikult määramatu, ja me jääme siin sageli kahevahele. Kui meie elu on olnud raske, siis võib lausa tunduda, et hoopis Jumal on meile võlgu. Sellest tundest tuleb aga tingimata üle saada, sest me võime olla kindlad, et Jumal ei jää meile võlgu; ta ei jää meile võlgu ei tasu ega karistust – ja kui mitte siin, siis igaveses elus.

Kuid igal juhul ei ole hea minna siin maa peal võlgade võtmisega liiale: ei rahaliste krediitide osas, ega ülekantud tähenduses, pannes oma rumalate või lausa kurjade tegudega Jumala kannatust proovile. Peame olema valmis selleks, et võlad tuleb ikka kõik kord ära maksta. Aamen.